Copie nr. 8

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
LANGE HOUTSTRAAT 28-30 • 'S-GRAVENHAGE

'S-GRAVENHAGE, 11 december 1954

Ref. No. 13497

AAN: MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Fotocopie nr: 109943

DGEM, DEU
DWH, DIO/EZ

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: WASHINGTON

Datum van afzending: 10-12-54

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 11-12-54

CONFI

Sinds mijn 413 is duidelijk aan het licht getreden, dat het hier betreft een serieus voornemen der Administratie hoofdzakelijk ingegeven door politieke overwegingen op lange termijn gericht op bestrijding van communistische penetratie eerder langs economische dan militaire weg. Enige voorlopige sonderingen leverden volgende punten op, zulks in aansluiting op verklaringen van Dulles op persconferentie van 7 dezer, tekst waarvan U luchtgewijs toegaat.

1. It is now this Administration's policy to give the most serious, positive consideration to the development of underdeveloped areas.

Er werd op gewezen dat zulks niet altijd het geval was geweest. Tot voor kort had het hoofdpunt van assistentie aan het buitenland militair van karakter moeten zijn en was economische hulp veelal verstrekt teneinde militaire krachtsinspanning van betrokken landen te ondersteunen.

2. Hoewel het creëren van gezonde economische verhoudingen in achtergebleven gebieden en daarmede het bevorderen van stabiele regeringen alsmede het versterken van economie der vrije wereld in haar geheel zeker doelstellingen zijn van onderhavige project, zijn deze oogmerken toch ondergeschikt aan primaire doel, te weten bestrijding van communistische penetratie. Om voor de hand liggende redenen zal zulks naar buiten toe niet zo nadrukkelijk worden gesteld.

3. Project heeft niet alleen betrekking op bondgenoten van Amerika, doch hiervoor komen eveneens in aanmerking zogenaamde neutralen. Met het oog op binnenlands politieke aspecten zal bijvoorbeeld in het Congres echter waarschijnlijk vooral over hulpverlening aan bondgenoten worden gesproken en misschien ook een differentiatie worden gemaakt tussen deze en andere achtergebleven gebieden.

Voorts werd de indruk verkregen dat primair wel voortdurend aan Azie wordt gedacht, maar dat om eveneens voor de hand liggende redenen naar buiten toe het mondiale karakter van het project zal worden onderstreept.

4. Men hoopt het project zo op te zetten, dat het ook de onderlinge planning, samenwerking, investering en uitwisseling op regionale basis zal bevorderen. Daarbij zou mede worden gedacht aan een "aaneen-smeden van het vrije Azie". Tot tweemaal is in de loop van de besprekingen ook de vraag opgeworpen, wat een meer ontwikkeld land als Japan in deze zou kunnen doen. Ik betwijfel, of men zich van Amerikaanse zijde wel voldoende realiseert met hoeveel wantrouwen men in veel Aziatische landen staat tegenover Japan en alles wat Japans is.

5. Wat de tijdsduur van onderhavige project betreft denkt men in termijnen van 10 à 20 jaar en langer.

Wat de aard betreft: ".... this program is not to be conceived in terms of immediate profits, of an immediate quid pro quo. It is rather a program that views the coming generation in the regions concerned....".

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—
1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.

Kenmerk: Van Roijen 439, Van Roijen 441.
©BuZa, archief B2, ingek. codetel. Washington 1954
http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-IndonesischeBetrekkingen1950-1963/Document/20591

CODETELEGRAM

6. Wat de wijze van verstrekking van hulp betreft zou voorkeur uitgaan naar leningen voor bepaalde projecten, zulks mede teneinde de gevoelens van eigenwaarde van het ontvangende land te ontzien en niet het gevaar te lopen een verhouding oreëren, die tot op zekere hoogte in enkele landen van West Europa een uitvloeisel moest worden geacht van grootscheepse hulpverlening onder het Marshall Plan. Het is denkbaar dat een nieuwe financieringsorganisatie voor het project zal worden georeëerd en dat het project mede uitvoering zal vinden middels garanties voor particuliere investeringen.

7. Hoewel men zich er van bewust is, dat ook andere industrieel ontwikkelde landen met vermogensreserves, ervaring en experts op dit gebied een aanzienlijke bijdrage zouden kunnen leveren, is nog op geen enkele wijze een beslissing genomen over de vraag, of onderhavige project multilateraal moet worden aangevat, of bij voorkeur op bilaterale basis. Een aantal nadelen in Amerikaanse ogen van multilaterale benaderingswijze werd genoemd.

In de eerste plaats dat Amerika, waarvan waarschijnlijk het grootste volume van steun zou moeten komen, niet voldoende zeggenschap op de gang van zaken en besteding van de gelden zou kunnen uitoefenen.

In de tweede plaats achterdocht, waarmede het Congres, na de niet altijd even gelukkige ervaringen tot dusver, stond tegenover Amerikaanse hulpverlening aan het buitenland in multilateraal verband, zeker wanneer deze grote bedragen zou vragen.

In de derde plaats wordt gemeend dat een bilaterale verhouding in bepaalde gevallen, voor het daarbij betrokken ontvangende land, snellere en grotere resultaten zal kunnen opleveren dan wanneer gepoogd werd ook projecten ten aanzien van een zodanig land te betrekken in multilaterale veld. Gedacht wordt daarbij bijvoorbeeld aan hetgeen in een verhouding Amerika-Japan, Amerika-Thailand, zou kunnen worden bereikt.

Bovenstaande impliceert echter geenszins dat Amerika uitsluitend voor zichzelf deze bilaterale verhoudingen zou opeisen. (Bovendien ziet men ook hier als mogelijk bezwaar tegen bilaterale approach dat ontvangende land in het algemeen zeer beducht voor inmening, welke als neo-kolonialisme zou kunnen worden bestempeld). Integendeel, gehoopt wordt dat ook andere landen, vooral West Europa, aan ontwikkeling van achterblijvende gebieden energiek zou willen deelnemen, en dat terzake overleg en coördinatie met Amerika op de voorgrond zal staan. In deze gedachtengang zou men derhalve een beeld kunnen krijgen van een aantal onderscheidene bilaterale verhoudingen. Vraag, tussen welke twee landen een zodanige verhouding ware te oreëren, wordt vanzelfsprekend mede beinvloed door element van wederzijds begrip, waardering etc.

8. Ten aanzien van punten 3 en volgende moge voor overige gelden dat gedachtenvorming zich nog bevindt in formatieve stadium en dat terzake nog verder interdepartementaal overleg zal moeten plaats vinden. Ook ten aanzien van bedrag, dat met uitvoering van project in zijn geheel zou kunnen zijn gemoeid, wil men geen gissing wagen.

Op Dodge rust thans de taak om ten aanzien van organisatorische opzet bepaalde, eventueel alternatieve mogelijkheden concretiseren.

Ik stel mij voor met Drs Speekenbrink begin volgende week deze aangelegenheid te bespreken met Assistant Secretary Economic Affairs van State Department Waugh, terwijl zo nodig daarna nog contact zal worden gezocht met anderen.

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—
1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen **uitsluitend** door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.

VAN ROYEN 439.

7707 - 150 - 5

Copie nr. 8

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
LANGE HOUTSTRAAT 28-30 • 'S-GRAVENHAGE

'S-GRAVENHAGE, 11 December 1954

Ref. No. 13532

AAN: MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Fotocopie nr: 109939

DWH
DEU
DGEM
DIO/EZ

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: W A S H I N G T O N

Datum van afzending: 11-12-54

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 11-12-54

GEHEIM

Ter aanvulling mijn 439 meld ik uit zeer vertrouwelijk gesprek met mijn Britse ambtgenoot hedenochtend de volgende punten:

1. Ook volgens inlichtingen der Britse Ambassade bestaat principieel meningsverschil omtrent plannen voor economische steun aan Azie ("conceived to stem the communist tide in that part of the world") tussen Stassen enerzijds en Secretary of Treasury, Humphrey, anderzijds, waarbij State Department zich "in een ongemakkelijke positie ergens in het midden" bevindt.

2. Stassen heeft getoond in deze zowel imaginatie als inzicht te bezitten. Humphrey daarentegen zou zich gedragen als een conservatieve bankier uit het Midden Westen, die het griezelig vindt aan een hoop Aziaten geld te lenen.

3. Hoewel richtlijn voor uitwerking dezer plannen nog niet vaststaat en Dodge juist benoemd is om advies hierover uit te brengen, meent zegsman te weten, dat aanvankelijke plannen om "Aziatische OEEC" in te stellen, danwel gebruik te maken van Manila Pact (SEATO) of van ECAFE thans van de baan zijn. Volgens Makins zou momenteel gebruikmaking van Colomboplan-organisatie op de voorgrond staan. Colomboplan zou in Amerikaanse ogen het voordeel hebben een bestaande, door de Aziatische landen gewaardeerde organisatie te zijn, waaraan de Verenigde Staten reeds deelnemen en voorts een voldoende elastische opzet te bezitten dat Amerika eventuele allocatie en besteding van Amerikaanse gelden zal kunnen controleren.

4. De Amerikaanse regering zal naar alle waarschijnlijkheid Westeuropese staten vragen om in deze opzet te participeren.

5. Zegsman verwacht, dat binnen eerstkomende weken compromis tussen FAO en Treasury zal worden bereikt, opdat Eisenhower in zijn boodschap aan het Congress mededeling zal kunnen doen, zowel omtrent vorm, die "steun aan Azie" zal aannemen, alsook nopens hoogte van VS zijde benodigde bedrag.

Ik zal in de komende dagen nadere inlichtingen inwinnen met name ook over de vraag of Amerikaanse instanties zich een denkbeeld hebben gevormd over de wijze waarop eventueel Nederland aan Colomboplan-opzet zou kunnen deelnemen.

VAN ROIJEN 441.

AS

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—
1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen **uitsluitend** door de afd. Verbindingen worden vervaardigd.